

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 252/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. H., T., zastúpeného advokátkou Mgr. H. H., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 28/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. K. H. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2007 doručená sťažnosť Ing. K. H., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. H. H., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 28/04.

Na základe výzvy ústavného súdu z 29. mája 2007 sťažovateľ podaním zo 6. júna 2007 doručeným ústavnému súdu 12. júna 2007 predložil splnomocnenie pre advokátku na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, upravil odôvodnenie svojej sťažnosti a návrh na rozhodnutie ústavného súdu.

Z obsahu sťažnosti a jej doplnenia vyplýva, že sťažovateľ podal 8. januára 2004 Okresnému súdu Trnava „*Návrh na začatie konania o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu a nesprávnym úradným postupom*“ proti Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Okresný súd Trnava 25. marca 2004 postúpil vec sťažovateľa z dôvodu príslušnosti Okresnému súdu Bratislava I, ktorý viedol konanie o návrhu sťažovateľa pod sp. zn. 12 C 28/04.

Sťažovateľ sa žalobou podanou okresnému súdu domáhal „*náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1 000 000,- Sk, ktorá mu bola spôsobená nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnymi úradnými postupmi Krajského súdu v Bratislave pri prejednávaní ďalšej jeho veci - náhrady škody*“.

Z obsahu príloh sťažnosti a pripojeného súdneho spisu je možné ustáliť, že ide o konanie vedené Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „*krajský súd*“) pod sp. zn. Z-2 33 Cb 270/95 pôvodne vedené Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 9 C 69/93, v ktorom sa sťažovateľ domáha náhrady škody z neplatného zrušenia členstva v družstve.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: „*Krajský súd v Bratislave pri prejednávaní náhrady škody... okrem vydania viacerých nezákonných rozhodnutí spôsobil svojimi nesprávnymi úradnými postupmi také prietahy v konaní, že Ústavný súd vo svojom Náleze ÚS SR I. ÚS 10/00 zo dňa 22. 2. 2001 a Európsky súd pre ľudské práva vo svojom Rozsudku k sťažnosti č. 47804/99 zo dňa 22. 10. 2002 museli konštatovať porušenie sťažovateľovho základného práva ustanoveného v čl. 48 odst. 2 Ústavy a práva ustanoveného v čl. 6 odst. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tento spor nie je i napriek vyššie uvedeným rozhodnutiam Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva do dnešného dňa právoplatne skončený.*“

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 28/04 sťažovateľ v doplnení sťažnosti zo 6. júna 2007 uviedol: *«Posledný úkon, ktorý Okresný súd Bratislava I v sťažovateľovej veci... urobil, bolo vyžiadanie si vyššie citovaných rozhodnutí Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva dňa 28. 7. 2004. Žiadosti súdu sťažovateľ vyhovel dňa 5. 8. 2004. Od uvedeného uplynuli takmer tri roky a okresný súd za toto obdobie neurobil žiadny úkon, ktorým by sa vec riešila vrátane toho, že dosiaľ ani nevytýčil prvé pojednávanie t. j. od podania žaloby vo veci ešte ani nezačal konať. Sťažovateľ je toho názoru, že takmer trojročná lehota na začatie riešenia veci je protiústavná a nečinnosťou súdu tak vznikli zbytočné prieťahy v konaní...»*

Sťažovateľ je tohto názoru, že táto jeho vec nie je právne a fakticky tak zložitá (i s poukazom na to, že už Ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva „potvrdili“, že Krajský súd v Bratislave nesprávne postupoval), že by súd potreboval na prípravu pojednávania resp. na začatie riešenia veci takmer trojročnú lehotu.»

Sťažovateľ na výzvu ústavného súdu označiť právne prostriedky, ktoré využil na ochranu svojich základných práv označených v sťažnosti prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, uviedol: *„Sťažovateľ bol v konaní doposiaľ aktívny, vyhovel výzvam súdu a spolupracoval s ním za účelom riešenia veci. V súčasnom štádiu súdneho konania nemá sťažovateľ k dispozícii žiadne opravné prostriedky ani iné právne prostriedky, ktoré by mu umožňovali dosiahnuť odstránenie prieťahov v konaní. Sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú predsedovi Okresného súdu Bratislava I sťažovateľ podal dňa 5. 6. 2007.“*

Sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby nálezom vyslovil porušenie jeho označených základných práv postupom okresného súdu, prikázal mu konať vo veci a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (m. m. IV. ÚS 292/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v rámci svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05, IV. ÚS 74/05) zdôrazňuje, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom

podat' s'ťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi dotknutého všeobecného súdu [podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní s'ťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) platného do 31. marca 2005 a s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Preto ústavný súd o s'ťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak s'ťažovateľ preukáže, že účinne využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov a od 1. apríla 2005 právne prostriedky podľa zákona č. 757/2004 Z. z., alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu podanie s'ťažnosti na priet'ahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov a od 1. apríla 2005 s'ťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. treba považovať za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach (§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1) zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť (§ 116 a § 118 citovaného zákona).

Ako vyplýva z doplnenia s'ťažnosti, s'ťažovateľ podal písomnú s'ťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi okresného súdu až 5. júna 2007, teda po piatich mesiacoch od doručenia s'ťažnosti ústavnému súdu (12. januára 2007).

Ústavný súd opakovane vyslovil, že podanie sťažnosti na prietahy podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľ poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení za účelom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k názoru, že sťažovateľ nevyužil pred podaním sťažnosti ústavnému súdu účinný právny prostriedok ochrany proti zdĺhavému konaniu okresného súdu a nepreukázal ani to, že uvedenú podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti a jej doplnenia, a preto nie sú splnené podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pri predbežnom posúdení sťažnosti a oboznámení sa s obsahom spisu okresného súdu prihliadol zároveň aj na skutočnosť, že vo veci bolo potrebné zabezpečiť pripojenie spisov Okresného súdu Trnava sp. zn. 9 C 142/91 a krajského súdu sp. zn. Z-2 33 Cb 270/95 (pôvodne spis Okresného súdu Trnava sp. zn. 9 C 69/93), na ktoré sťažovateľ vo svojom návrhu poukazoval, pričom ako to vyplýva z obsahu spisu okresného súdu k pripojeniu týchto spisov, napriek priebežným žiadostiam okresného súdu, z objektívnych dôvodov došlo až v septembri 2006. Uvedené nasvedčuje tomu, že nespore dlhé obdobie prípravy prerokovania veci (od podania návrhu v januári 2004 do septembra 2006) bolo zapríčinené aj objektívnymi okolnosťami.

Na základe uvedených zistení ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej neprípustnosť (§ 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších nárokoch sťažovateľa uplatnených v jeho sťažnosti

(napr. príkaz okresnému súdu v predmetnej veci, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia atď.).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2007